

DOĞU AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ'NDE KKTC'DEKİ TURİZM EĞİTİMİ TARTIŞILDI...

'KKTC'de turizm eğitiminin bugünü ve yarını' konulu panel..

NAZMI KOZAK

Doğu Akdeniz Üniversitesi'nin bünyesinde eğitim - öğretim etkinliklerini sürdüren Turizm ve Otelcilik Yüksek Okulu tarafından "KKTC'de Turizm Eğitiminin Bugünü ve Yarını" konulu bir panel yapıldı.

23 Aralık 1994 tarihinde Turizm ve Otelcilik Yüksek Okulu toplantı salonunda gerçekleştirilen paneli Hacettepe Üniversitesi öğretim üyelerinden Dr. Mehmet Özdemir yönetti. Panele konuşmacı olarak Kıbrıs Türk Otelciler Birliği Başkanı İsmail Çetin, Kıbrıs OTEM Müdürü Mustafa Şah, Milli Eğitim ve Kültür Bakanlığı Müfettişi Aziz Eminsel, Kıbrıs Türk Seyahat Acenteleri Birliği'ni temsilen Erdal Camgöz, Doğu Akdeniz Üniversitesi Turizm ve Otelcilik Yüksek

Okulu müdür yardımcısı Aytaç Yıldırım ve Anatolia Dergisi'nden de Nazmi Kozak katıldılar.

Panelin açılış konuşmalarının ilkinin KKTC Başbakan Yardımcısı ve Devlet Bakanı Özker Özgür yaptı. Devlet Bakanı Özgür konuşmasında turizmin KKTC ekonomisi içinde önemini vurgulayarak bu alandaki gelişmeleri anlattı. Başbakan Yardımcısı ve Devlet Bakanı Özker Özgür, KKTC ekonomisinin turizme bağlı olduğunu belirterek, bu sektörde arzulanan düzeye ulaşabilmek için eğitime büyük önem verilmesi gerektiğini söyledi. Özker Özgür toplumları yaşatanın üretim olduğunu vurgulayarak ve üretmeyen toplumların özgüveni gelişmeyen toplumlar olduğuna değinerek, Kıbrıs'ın uygun iklim koşulları ile zengin kültür

Doğu Akdeniz Üniversitesi Turizm ve Otelcilik Yüksek Okulu'nca 23 Aralık 1994 tarihinde 'KKTC'de Turizm Eğitiminin Bugünü ve Yarını' konulu panel düzenlendi. Panele KKTC'den turizm sektörleri yetkileri ile Türkiye'den gelen konuşmacılar katıldı.

Panele katılanlar sırasıyla İsmail Şah, İsmail Çetin, Aziz Eminsel, Dr. Mehmet Özdemir, Nazmi Kozak, Erdal Camgöz ve Aytaç Yıldırım.

Aziz Eminsel

Milli Eğitim ve Kültür Bakanlığı
Müfettişi

KKTC'de ilse düzeyinde üç tane meslek okulu bulunmaktadır. Bu okullarda ağırlıklı olarak otelcilik alanında eğitim faaliyetleri sürdürülmektedir.

mirasına sahip olduğunu ancak kaliteli hizmet üretimiyle turizm piyasasında arzunlanan yere gelebileceğini anlattı. Özgür, turizmin karmaşık ve toplumsal bir olay olduğunu, bu nedenle de gereksinim duyulan teknik elemanları yetiştirirken halkı da eğitmek ve turizm bilinci kazandırmak gerektiğini söyleyerek, dünyanın giderek daha da küçülmesi ile büyük bir turizm pazarı oluştuğunu ve bu yarışta KKTC'nin de olduğunu vurguladı.

Doğu Akdeniz Üniversitesi Turizm ve Otelcilik Yüksek Okulu müdürü Yrd. Doç. Dr. Mehmet Altınay da yaptığı konuşmada turizm eğitimi ile ilgili olarak okullarındaki uygulamalardan söz etti. Dr. Altınay konuşmasında turizmin dünyanın en büyük ve en geniş istihdam alanı yaratan endüstri haline geldiğini, bununla birlikte de artan rekabetin kaliteli ve nitelikli insan gücüne olan ihtiyacı ön plana çıkardığını söyledi. Konaklama işletmelerinin kaliteli hizmet sunumunun ardında eğitilmiş elemanların bulunduğunu vurgulayan Dr. Altınay, sektörün değişik hizmet birimlerinde gelecek yıllarda ihtiyaç duyulacak insan gücü ve niteliklerini belirleyecek işgücü analizinin bütün kesimlerin katkılarıyla bir an önce yapılmasının önemine değinerek, böyle bir araştırmanın turizm eğitimi politikalarının oluşturulması için zorunlu olduğunu söyledi.

Panelde ilk konuşmayı Kıbrıs Türk Otelciler Birliği Başkanı İsmail Çetin yaptı. Çetin "Turizm Eğitiminden Otelcilerin Beklentileri" başlığını taşıyan konuşmasına Kıbrıs'ta turizm eğitiminin tarihçesini anlatarak başladı. Kıbrıs'ta turizm eğitimi çalışmalarının Kıbrıs Türk Turizm İşletmeleri ile T.C. Turizm Bankası A.Ş. arasındaki ilişkilerle başladığını ifade eden Çetin, Kıbrıs'ta turizm eğitimi faaliyetleri ile ilgili olarak OTEM'in 1974 yılında kurulmasıyla ilk adımların atıldığını anlattı.

İsmail Çetin otelcilerin turizm eğitimi kurumlarından beklentileri konusun-

da da ilk olarak uygulamaya önem verilmesini istediklerini belirtti. Diğer beklentiler arasında da; yabancı dil eğitiminin verilmesi, turizm eğitimi kongrelerinin düzenlenmesi, turizm eğitimi vakfının kurulması, derslerde animasyon konularına da önem verilmesi ve ulaşım hizmetleri konusunda da derslerin okutulmasının bulunduğunu söyledi.

Panelin ikinci konuşmacısı olarak OTEM müdürü Mustafa Şah söz aldı. Mustafa Şah konuşmasında OTEM'de verilmekte olan eğitim faaliyetlerinin bugününü ve yarını anlattı. Şah, OTEM'in 1974 yılında kurulduğunu ve önbüro, kat hizmetleri, servis hizmetleri ve mutfak hizmetleri konularında kursların devam ettiğini söyledi. OTEM'de verilen eğitim faaliyetlerinin mesleki dersler ağırlıklı olarak yürütüldüğünü açıklayan Şah, eğitimin otelcilik üzerinde yoğunlaştırıldığını anlattı. Şah, OTEM'de eğitim faaliyetlerinin önceleri 5 ay eğitim ardından staj uygulaması olarak yapılırken, şimdiki uygulamanın 5 ay ders, 5 ay staj olarak değiştirildiğini söyledi.

Milli Eğitim ve Kültür Bakanlığı Müfettişi Aziz Eminsel de meslek liselerinde yapılmakta olan turizm eğitimi etkinliklerinden söz etti. Eminsel Kuzey Kıbrıs'ta üç meslek lisesinde turizm eğitimi faaliyetlerinin sürdürülmekte olduğunu söz etti. Bu meslek liselerinin Haydarpaşa, Güzelyurt ve Karpas meslek liseleri olduğunu açıklayan Eminsel, buralarda uygulanmakta olan ders programlarının Türkiye'de "Otelcilik ve Turizm Meslek Liseleri"nden alındığını söyledi. Meslek liselerinin ikinci ve üçüncü yıllarında yılda 75 iş günü staj zorunluluğu bulunduğunu belirten Eminsel, bu meslek liselerinde halen 35'i kız, 147'si erkek olmak üzere 202 öğrencinin eğitim görmekte olduğunu açıkladı.

Kıbrıs Türk Seyahat Acenteleri Birliği adına panele katılan Erdal Camgöz de, seyahat acentelerinin turizm eğitiminden beklentilerini anlattı.

Camgöz konuşmasında turizm alanında yaşanmakta olan gelişmeleri turizmi artık "alaylı"ların yönetebilecekleri bir sektör olmaktan çıkardığını vurguladı. Seyahat acentelerinin eğitilmiş ve dil bilen elemanlara olan ihtiyacın her geçen gün daha fazla arttığını belirten Camgöz, bu ihtiyaç üzerindeki en önemli etkenin bu alandaki rekabet koşulları olduğunu vurguladı. Camgöz konuşmasının sonunda turizm eğitiminde dikkat edilmesi gereken en önemli hususlardan bir tanesinin de tanıtım olduğunu söyleyerek, kendi ülkesini tanımayanların, tanıtım yapamayacaklarını belirtti.

Doğu Akdeniz Üniversitesi turizm ve Otelcilik Yüksek Okulu adına konuşan müdür yardımcısı Aytaç Yıldırım da, panelde kendi okullarındaki turizm ve otelcilik eğitim faaliyetlerini anlattı.

Yıldırım, Doğu Akdeniz Üniversitesi'nde eğitim-öğretim faaliyetleri yapmakta olan iki ayrı düzeyde turizm ve otelcilik programı bulunduğunu belirterek, bunlardan bir tanesinin iki yıllık, diğerinin de dört yıllık olduğunu söyle-

di. Doğu Akdeniz Üniversitesi Turizm ve Otelcilik Yüksek Okulu'nun iki yıllık turizm ve otelcilik programının 1989-1990 bahar döneminde kurulduğunu açıklayan Yıldırım, okulun şu ana kadar 191 mezun verdiğini söyledi. Bu programda halen 236 öğrencinin bulunduğunu ve bunların 44'ünün TC, 129'unun KKTC ve 1'nin de yabancı uyruklu olduğunu söyledi. İki yıllık turizm ve otelcilik programının hazırlık okulunda ise halen 63 öğrencinin İngilizce öğrendiklerini belirten Yıldırım, programın kuruluşundan bugüne kadar geçen zaman içerisinde küçümsenemeyecek bir gelişme gösterdiğini söyledi. 2 yıllık programın ders müfredatının Amerika ve Avrupa'da bulunan birçok üniversitenin turizm ve otelcilik ders müfredatlarının incelenmesinin yanı sıra konaklama ve seyahat sektörünün de ihtiyaçları düşünülerek belirlendiğini anlatan Yıldırım, bu programdan mezun olabilmek için toplam 78 ders kredisinin tamamlanması gerektiğini vurguladı. Bütün derslerin İngilizce okutulduğunu, İngilizcesi yeterli olmayan öğrencilerin İngilizce hazırlık sınıfına alındığını söyleyen Yıl-

Dr. Mehmet Özdemir

Hacettepe Üniversitesi

KKTC turizm sektörü üzerinde dış kaynaklı ambargonun yol açtığı sorunlar, elbette ki hep böyle gitmeyecektir. Bundan dolayı KKTC turizm sektörü işletmeleri şimdilerde mevcut sorunları ve eğitilmiş eleman eksikliğini gidemek için çalışmalıdırlar.

Panelde katılanlar..

Aytaç Yıldırım

Doğu Akdeniz Üniversitesi
Turizm ve Otelcilik Yüksek Okulu

**Doğu Akdeniz
Üniversitesi Turizm ve
Otelcilik Yüksek Okulu
bünyesinde biri iki,
diğeri de dört yıllık
olmak üzere iki adet
turizm ve otelcilik
programı
bulunmaktadır.**

dırım, buna rağmen turizm ve seyahat endüstrisinde kullanılan tanım ve terimleri öğrenmeleri amacıyla ilk iki dönemde ayrıca İngilizce derslerinin okutulduğunu söyledi. Okulda ikinci bir yabancı dil olarak da Almanca dersinin okutulmakta olduğunu söyleyen Yıldırım, ikinci yabancı dilin toplam ders kredisinin % 21'sini oluşturduğunu anlattı.

Yıldırım, Doğu Akdeniz Üniversitesi bünyesindeki diğer turizm ve otelcilik programının dört yıllık olduğunu ve 1993-1994 öğretim yılında açıldığını söyledi. Dört yıllık programa 1993-1994 öğretim yılında toplam 36 öğrencinin kayıt yaptırıldığını anlatan Yıldırım, 1994-1995 öğretim yılında okula kayıt yaptıranların sayısının 133 olduğunu belirtti.

Doğu Akdeniz Üniversitesi Turizm ve Otelcilik Yüksek Okulu dört yıllık programının amacının geleceğin ufku geniş, araştırmacı, ileriye sezinleyebilen ve sorunlar karşısında pratik seçenekler üretebilen yöneticiler yetiştirmek olduğunu anlatan Yıldırım, çok riskli ve pahalı bir endüstri olan konaklama ve sey-

ahat sektörünün teknik bilgi ve becerisini deneyim ile bütünleştirip işletme için doğru kararlar alabilecek nitelikte yöneticilere ihtiyaç duyduğunu ve bunu da kendilerinin yetiştirmekte olduklarını vurguladı.

Dört yıllık turizm ve otelcilik programının 127 ders kredisi ile toplam 40 dersten oluştuğunu açıklayan Yıldırım, ilk iki yıl daha çok işletme ve ekonomi gibi derslerin ağırlıklı olduğunu ve dört yıllık müfredat programının % 23'ünün konaklama işletmeciliği ile ilgili, % 25'inin ise seyahat sektörü ile ilgili derslerden oluştuğunu söyledi.

Dört yıllık program hazırlanırken üst düzey yöneticilerin bilmesi gereken temel işletme, pazarlama, muhasebe, personel yönetimi, turizm mevzuatı, mikro ve makro ekonomi gibi derslerin turizme uyarlanarak öğretildiğini anlatan Yıldırım, son iki yılda ise öğretilen bu konuların konaklama ve seyahat endüstrisi ile bütünleştirilmesinin öngörüldüğünü, bu nedenle de son iki yıl öğrencilerinin araştırmaya yöneltilmesi ve kitap

Doğu Akdeniz Üniversitesi Turizm ve Otel İşletmeciliği Yüksek Okulu binasının dıştan görünümü.

dışına çıkmalarının sağlanması amacıyla bazı çalışmalar yapıldığını belirtti.

Yıldırım konuşmasının son bölümünde Turizm ve Otelcilik Yüksek Okulu bünyesinde ders veren öğretim kadrosu hakkında bilgiler verdi. Yüksek okulda şu anda iki ve dört yıllık programlarda 10 tam zamanlı ve 13 yarı zamanlı olmak üzere 23 öğretim elemanının görev aldığı söyleyen Yıldırım, öğretim elemanlarının 3'ünün ABD, birinin Kanada ve bir tanesinin de İngiltere'den getirildiğini söyledi.

Panelin son konuşması Nazmi Kozak tarafından yapıldı. Kozak konuşmasında turizm eğitiminin sektörel beklenti ve gelişmelere olan uyumunun önemi anlattı. Kozak, turizm eğitimi ile ilgili olarak her düzeyde eğitim veya öğretim çalışmalarında bulunan ya da bulunmak isteyen kurum ya da kuruluşların, şu veya bu şekilde insan gücü yetiştirdiği sektörün beklentilerini ve gelişmelerini dikkate almak durumunda olduğunu söyledi. Buna neden olarak da, hiçbir eğitim kurumunun bağlı olduğu sektörün gerçeklerine sırt çeviremeyeceğini, eğer böyle yaparsa Türkiye'deki gibi turizm sektörünün gerçekleriyle hiçbir yönü uyuşmayan bir turizm eğitim sisteminin oluşacağını vurguladı. Bütün eğitim kurum ve kuruluşlarının bir anlamda "işletme" olduğunu, bunların "kâr etmeleri"ni yetiştirdikleri elemanların ilgili sektörlerde iş bulmaları anlamında düşünülmesi gerektiğini anlatan Kozak, eğer bir de turizm ve otelcilik kurum ve kuruluşları kamuya değil de özel sektöre ait olarak faaliyet gösteriyorsa, "kârlı olma" koşulunun daha somut olarak ortaya çıktığını açıkladı.

Dr. Mehmet Özdemir, panelin değerlendirmesini yaptığı konuşmasında, 1983 yılında Kıbrıs Türk Turizm İşletmeleri ile T.C. Turizm Bankası A.Ş. arasındaki organik ilişki dolayısıyla başlatılan hiz-

met içi turizm eğitimi faaliyetleri sonucunda önemli mesafeler alındığını, Kıbrıs'a her gelişinde bir defa daha gördüğünü anlattı.

İçinde bulunduğumuz dönemde gerek Türkiye ve gerekse KKTC turizm sektörlerinde dışarıdan kaynaklanan bir tür "amborgo"nun yaşanmakta olduğunu ve bu nedenle de bu sektörde durgunluğun yaşandığını vurgulayan Dr. Özdemir, ancak bu günlerin devamlı olamayacağını, kısa bir dönem sonra KKTC'de turizmin hak ettiği yere geleceğini anlatarak, bundan dolayı KKTC turizm sektörü yetkilerinin başta eğitilmiş personel olmak üzere diğer eksikliklerini gidermek amacıyla çalışmalarda bulunmalarının yararlı olacağını söyledi. Dr. Mehmet Özdemir paneli dinleyen öğrencilerin mezunların istihdamına ilişkin sorularına cevap olarak yaptığı açıklamada da; benzer soruların Türkiye'deki toplantılarda da öğrenciler tarafından dile getirildiğini belirterek, ancak istihdam ile ilgili konularda Doğu Akdeniz Üniversitesi Turizm ve Otelcilik Yüksek Okulu mezunlarının Türkiye'de ilgili okullardan olanlara oranla daha avantajlı olduklarını vurguladı. Dr. Özdemir DAÜ Turizm ve Otelcilik Yüksek Okulu mezunlarının avantajlarının ilk olarak eğitim dillerinin İngilizce ve ek yabancı dil öğrenmelerinden kaynaklandığını ve ayrıca da verilen eğitimin göreceli olarak benzerlerinden daha iyi seviyede olmasının da bir başka avantajlı durumu meydana getirdiğini söyledi.

Doğu Akdeniz Üniversitesi kampüsü içerisindeki Turizm ve Otelcilik Yüksek Okulu'nun toplantı salonunda gerçekleştirilen panel, başta Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Özker Özgür olmak üzere, KKTC turizm sektörü temsilcileri, turizm alanında eğitici olarak çalışanlar ve Turizm ve Otelcilik Yüksek Okulu öğrencileri tarafından izlendi. □

Erdal Camgöz

Kıbrıs Türk Seyahat Acenteleri Birliği

Turizm, ulaştığı gelişme düzeyi itibarıyla artık ayların yönetebileceği bir sektör olmaktan çıkmıştır.